

NIEUWS VAN

Nummer 5, mei 2020

Kort over KaDEr

KaDEr (Karakteristiek en Duurzaam Erfgoed) is een project van provincie Gelderland en TU Delft waarin we duurzame restauratiemethoden, materialen en werkwijzen in de praktijk toetsen. KaDEr meet effecten en resultaten en deelt deze kennis met monumenteigenaren, restauratiebedrijven en erfgoedorganisaties. KaDEr stimuleert monumenteigenaren het gebouwde erfgoed duurzaam in stand te houden met respect voor de monumentale waarden, de economische en de maatschappelijke functie van erfgoed. De resultaten van het project vormen input voor het erfgoedbeleid van de provincie.

*Binnen KaDEr zijn **Living labs** op verschillende schaalniveaus opgezet. Dat zijn locaties waar gerestaureerd wordt en tegelijkertijd onderzoek in de praktijk plaatsvindt. Zo is bijvoorbeeld de gemeente betrokken bij een binnenstad waarin het erfgoed vertrekpunt is voor een vitale stad. Historische landgoederen gaan met ons op zoek naar hun rol en functie in nieuwe tijden. Eigenaren van religieus erfgoed gaan samen met studenten op zoek naar nieuwe bestemmingen.*

KaDEr werkt door waar het kan

We zijn natuurlijk niet het enige project dat te kampen heeft met maatregelen vanwege COVID-19. Wat het voor KaDEr lastig maakt is dat het project voor een groot deel geënt is op 'leren in en vanuit de praktijk'. En juist die praktijk is nu niet altijd te realiseren. Gelukkig vinden we online oplossingen, maar sommige praktijkonderzoeken staan op een laag pitje.

De studenten van de TU Delft Heritage & Architecture, gaan ondanks COVID door met hun ontwerpstudies en schetsen. Gelukkig was een groot deel van het veldonderzoek in Winterswijk en voor het project Innocastle, rondom de landgoederen, al gedaan voor maart 2020. We hebben nu zo'n Studenten die, naar verwachting, dit jaar gaan afstuderen met onderwerpen vanuit het project KaDEr.

Voor de praktijkleerlingen die vanuit Gelders Restauratie Centrum zijn aangesloten bij Reuversweerd is het lastiger, zij kunnen nu de leerwerkplekken niet fysiek op locatie invullen en *online* leren restaureren is geen ideale oplossing. In Reuversweerd zou ook het onderzoek naar het gebruik van binnenisolatie starten, maar dat is vanwege de pandemie met minimaal drie maanden uitgesteld.

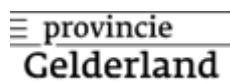
Zoals het er nu uitziet kan een groot deel van de projecten toch afgerond zijn voor het einde van dit jaar. De verwachting is dat we enkele projecten misschien in eerste kwartaal

2021 gaan afsluiten. De resultaten en kennis die we tot nu toe hebben opgedaan en nog zullen opdoen, vormen we in elk geval input voor het cultuur- en erfgoedbeleid voor de komende periode, waarin duurzaamheid en gebiedsgerichte oplossingen zeker een rol zullen hebben bij het maken van afwegingen.

Elburg en Zutphen onderzoeken kansen energietransitie in binnenstad

Historische binnensteden zijn, logisch, niet optimaal ingericht voor een snelle transitie naar duurzame energie. De organische bouw, de dichtheid van bebouwing, het monumentale karakter dwingen tot keuzes. Je kunt niet alle monumenten vol gaan leggen met zonnepanelen. KaDEr onderzoekt samen met Elburg en Zutphen hoe de twee gemeenten, met een grote historische kern toch verder kunnen verduurzamen. Bijvoorbeeld met het inzetten van een warmtenet. Andy van den Dobbelsteen, hoogleraar Climate Design & Sustainability aan de TU Delft, zal deze onderzoeken, in de vorm van roadshows, interactieve sessies en analyses, samen met studenten gaan begeleiden. Wethouder Uit Elburg: [“quote” <tom> heb jij gegevens](#)

De eerste bijeenkomsten zullen waarschijnlijk in [< hielkje wil jij dit aanvullen en als nodig voorleggen aan Andy, ik zal hem dan ook graag nog even telefonisch interviewen voor een nieuwsbericht op website provincie> ...](#) starten. Vanwege de anderhalve meter samenleving zal ook hier anders dan we gewend zijn worden samengewerkt.

NB. Voel u vrij deze informatie te delen met uw relaties. Wilt u geen mail meer ontvangen over het project KaDEr, laat ons dat dan weten. Stuur een mail naar KaDEr@gelderland.nl